

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

soluționând cererea depusă de Ungurean Victor cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată înaintată de Ungurean Victor împotriva Nataliei Lașco, intervenienți accesorii notarul public Sandu Iulia și notarul public Gladîș Oleg cu privire la declararea succesorului nedemn, declararea nulității testamentului, declararea nulității certificatului de moștenitor legal și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 21 aprilie 2016, Ungurean Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Lașco, intervenienți accesorii notarul public Sandu Iulia și notarul public Gladîș Oleg cu privire la declararea Nataliei Lașco drept succesor nedemn asupra patrimoniului succesoral, declararea nulității testamentului, declararea nulității certificatului de moștenitor legal și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost admisă parțial cererea pârâtei Lașco Natalia privind încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la Ungurean Victor în beneficiul Nataliei Lașco cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 10 165,85 de lei, iar în total suma în mărime de 20 165,85 de lei.

În rest, cererea pârâtei Lașco Natalia privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 august 2020, Ungurean Victor a declarat apel împotriva hotărârii din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Conform fișei de repartizare a dosarului la 02 februarie 2022, cauza civilă enunțată a fost repartizată în mod automat – aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (P.I.G.D), spre examinare în ordine de apel judecătorului Curții de Apel Chișinău, Denis Băbălău, care face parte din completul de judecatori în următoarea componență: Nelea Budăi (președinte), Ina Dutca, Denis Băbălău (judecatori).

La 22 septembrie 2022, Ungurean Victor a înaintat cerere de recuzare judecătorului Budăi Nelea.

Prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea înaintată de Ungurean Victor cu privire la recuzarea judecătorului Budăi Nelea a fost respinsă.

La 17 noiembrie 2022, Ungurean Victor a depus cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de strămutare a menționat că una din pretențiile formulate în apel este și declararea ca succesori nedemn a lui Lașco Natalia, care în mod fraudulos a influențat întocmirea testamentului, ca ulterior să fie numită tutore. Astfel, consideră că există circumstanțe obiective ce pun la îndoială imparțialitatea completului de judecată desemnat pentru examinarea apelului.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul consideră că motivele, invocate de Ungurean Victor în cererea de strămutare a cauzei civile, nu cad sub incidența prevederilor art. 43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. În condițiile speței, aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a completului de judecată care a fost desemnat pentru examinarea apelului, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod.

Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă. În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o

predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, 3 acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieves împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din materialele dosarului că completul de judecată, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare în ordine de apel, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale. În aceste circumstanțe Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că argumentele invocate în

susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad nu se încadrează în prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. Solicitantul nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănuială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată.

Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea cauzei.

Respectiv, Ungurean Victor nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Ungurean Victor cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, cauza urmând a fi restituită pentru continuarea examinării în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2), lit. f), alin. (3) și (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Ungurean Victor privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Ungurean Victor împotriva Nataliei Lașco, intervenienți accesorii notarul public Sandu Iulia și notarul public Gladîș Oleg cu privire la declararea succesorului nedemn, declararea nulității testamentului, declararea nulității certificatului de moștenitor legal și compensarea cheltuielilor de judecată, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh